

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีใน “เพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” Satire strategies in the “Basement Karaoke page (Karaoke Chan Tai Din)”

อนัญญา ชอบงาม (Ananya Chobngam)^{1,*}
รุ่งรัตน์ ทองสกุล (Rungrat Thongsakul)²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการใช้ภาษาเสียดสีใน “เพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” เก็บรวบรวมข้อมูลโพสต์ในเพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2559 - 30 ตุลาคม 2565 จำนวน 120 โพสต์ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะโพสต์ที่มีจำนวนผู้กดถูกใจ 10,000 ครั้งขึ้นไป นำข้อมูลมาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีจากเนื้อเพลง โดยนำข้อความพาดหัวและภาพประกอบในโพสต์มาพิจารณา ประกอบการวิเคราะห์และคิดคำร้อยละของแต่ละกลวิธีจากจำนวนโพสต์ที่พบ โดยปรับกรอบแนวคิดจากงานวิจัยของ อุมารณณ์ สังขมาน เรื่อง “กลวิธีทางภาษาในวัฒนธรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย” ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีการนำบทเพลงที่มีชื่อเสียงทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน 95 เพลง มานำเสนอในโพสต์ โดยพบกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี 5 กลวิธี ตามลำดับที่พบ ได้แก่ 1) การใช้ถ้อยคำ

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภูเก็ต 83000
E-mail: ananyaria2101@gmail.com

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภูเก็ต 83000
E-mail: rukre.r@hotmail.com

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University, Phuket, 83000, Thailand

² Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University, Phuket, 83000, Thailand

* Corresponding author, E-mail: ananyaria2101@gmail.com

(Received: April 26, 2023; Revised: October 20, 2023; Accepted: October 25, 2023)

ล้อเลียน พบ 50 โพสต์ คิดเป็นร้อยละ 41.67 2) การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม พบ 40 โพสต์ คิดเป็นร้อยละ 33.33 3) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ พบ 20 โพสต์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 4) การใช้ถ้อยคำประชดประชัน พบ 13 โพสต์ คิดเป็นร้อยละ 10.83 และ 5) การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ พบ 6 โพสต์ คิดเป็นร้อยละ 5.00 ข้อมูลการโพสต์ทั้ง 120 โพสต์ เป็นการเสียดสีการทำงานของนักการเมือง ผู้นำประเทศ และรัฐบาล ซึ่งกลวิธีการเสียดสีเหล่านี้ก่อให้เกิดความหมายบ่งชี้ที่มีความหมายโดยนัย เป็นการใช้ภาษาด้วยวจนกรรมอ้อมซึ่งผู้รับสารจำเป็นต้องตีความ

คำสำคัญ : การเสียดสี, กลวิธีทางภาษา, เพจคาราโอเกะชั้นใต้ดิน

Abstract

The purpose of this research was to study satire strategies in the “Basement Karaoke page (Karaoke Chan Tai Din)” using a specific random sampling method for posts with a number of likes of 10,000 and above. The data was analyzed for satirical language strategies derived from song lyrics, considering the text headlines and images in the posts to support the analysis, and calculating the percentage of each strategy from the number of posts found. This analysis adapted the framework from the research of Umaphorn Sangkaman on “Linguistic strategies in satirical invention to create humor and sarcasm in Thai” The results of the research indicated that the 5 satire strategies were found in sequence as follows: 1) The use of parody words (50 posts, 41.67%), 2) The use of satirical words (40 posts, representing 33.33%), 3) The use of rhetorical questions (20 posts, representing 16.67%) 4) The use of sarcastic words (13 posts, representing 10.83%) and 5) The use of metaphorical wording (6 posts, representing to 5.00%) The data from all 120 posts were satirical towards the actions of politicians, national leaders, and the government. These satire strategies led to implied meanings, utilizing indirect speech acts that the recipient must interpret.

Keywords : Satire, Linguistic Strategies, Basement Karaoke page

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเสียดสีเป็นวัจนกรรมประเภทหนึ่งที่บ่งเจตนาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และภาษาที่สื่อสารจะมีประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะความสามารถในการตีความสารนั้น ๆ ดังที่ อุมารณ์ สังขมาน (2559, น. 158) กล่าวถึงวัจนกรรมเสียดสีว่าเป็นการใช้ภาษาด้วยวัจนกรรมอ้อมที่มีความหมายต่างจากความหมายที่ปรากฏตามรูปภาษา ผู้รับสารจึงจำเป็นต้องตีความ นัฐริกา คงเมือง และนนทชา คัยนันท์ (2563, น. 91) กล่าวถึงการเสียดสีในทำนองเดียวกันว่าเป็นการเขียนหรือการพูดที่ไม่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับความไม่ถูกต้องของคนและสังคม โดยใช้กลวิธีการทำเรื่องสำคัญให้เป็นเรื่องที่ขบขันเชิงเยาะเย้ย

การเสียดสีปรากฏให้เห็นจากการนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ ในสื่อหลากหลายประเภท เช่น ละครที่นำเสนอในสื่อโทรทัศน์ เรื่องสั้น นวนิยายที่นำเสนอในสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการโพสต์ข้อความประกอบรูปภาพที่เผยแพร่อย่างกว้างขวางในสื่อออนไลน์

ปัจจุบันผู้คนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้สะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะ “เฟซบุ๊ก” Dixon (2023, Online) กล่าวถึง ข้อมูลจำนวนผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก ณ ไตรมาสที่สี่ของปี 2565 ว่ามีจำนวนประมาณ 2.96 พันล้านรายต่อเดือน พัทธนันท์ เต็ดแก้ว (2559, น. 147) กล่าวถึงเฟซบุ๊กว่าเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้งานมากที่สุด สิ่งที่ทำให้เฟซบุ๊กได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว คือ รูปแบบการสื่อสารถึงกันระหว่างผู้ใช้เฟซบุ๊กที่ง่ายดาย ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ รวมทั้งรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลไปยังผู้ใช้เฟซบุ๊กที่มีความเกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตาม เฟซบุ๊กมีข้อจำกัด กล่าวคือ มีเพื่อนได้มากที่สุดเพียง 5,000 คนเท่านั้น หากต้องการเชื่อมต่อกับผู้คนให้มากกว่านี้จำเป็นต้องใช้ “เพจ” หรือ “แฟนเพจ”

เพจที่นำเสนอเรื่องราวหรือข่าวสารต่าง ๆ ในสังคมปรากฏให้เห็นเป็นจำนวนมาก ดังเช่น “เพจคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” (คาราโอเกะชั้นใต้ดิน, 2557, ออนไลน์) สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 มีผู้ติดตาม 2,476,587 คน และมีคนที่กดถูกใจทั้งหมด 2,370,262 คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความบันเทิงแต่แฝงด้วยกลวิธีการเสียดสีสังคม โดยนำเนื้อเพลงท่อนสั้น ๆ มาตัดต่อคล้ายกับคาราโอเกะเพื่อให้สอดคล้องกับภาพที่นำเสนอไว้นอกจากการนำเสนอท่อนหนึ่งของเพลงที่ได้รับความนิยมแล้ว ยังมีข้อความพาดหัวข่าว

หรือข้อความประกอบภาพ รวมทั้งภาพประกอบที่นำมาจากข่าว เพื่อนำเสนอความเป็นไปในสังคมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแวดวงการเมืองเป็นหลัก โดยเฉพาะการบริหารประเทศของผู้นำประเทศ รัฐบาล โดยมีกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อเสียดสีที่น่าสนใจ

ผู้โพสต์ “เพจคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” ได้นำเสนอเนื้อเพลง ข้อความพาดหัวข่าว และภาพประกอบข่าวที่มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน การทำความเข้าใจการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวจึงต้องอาศัยการตีความ โดยเฉพาะกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อเสียดสีสิ่งที่เกิดขึ้นตามที่ปรากฏในโพสต์ จันทิมา อังคพณิชกิจ (2562, น. 49-62) กล่าวถึงการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีว่าจำเป็นต้องทำความเข้าใจบริบทที่เชื่อมระหว่างตัวบทกับสถานการณ์ที่ตัวบทนั้นปรากฏ ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผู้ร่วมสื่อสาร เหตุการณ์ การสื่อสาร และเครื่องมือหรือช่องทางในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังกล่าวถึงตัวบทตามชนิดของภาษาว่าประกอบด้วย ตัวบทภาษาที่ใช้ถ้อยคำ ตัวบทภาษาที่ไร้ถ้อยคำ รวมถึงตัวบทที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งชนิดของภาษา และชนิดของสื่อที่ผสมกันไป เรียกว่าตัวบทหลากหลายรูปแบบ ดังเช่นปัจจุบันที่การสื่อสารมีช่องทางมากขึ้น ตัวบทที่ใช้สื่อจึงผสมผสานด้วยสื่อหลายประเภท และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ เช่น ตัวบทในเว็บไซต์ มักเรียกตัวบทประเภทนี้ว่า “ตัวบทลูกผสม”

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีการเสียดสีจากตัวบทต่าง ๆ พบว่ามีการศึกษาอย่างหลากหลาย เช่น อุมารณ สัจขมาน (2559, น. 154-178) ศึกษาตัวบทจากเพลงฉ่อยในการแสดงจำอวดหน้าม่านรายการคุณพระช่วย เรื่อง กลวิธีทางภาษาในวัฒนธรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย นัฐริกา คงเมือง และนนทชา คัยนันท์ (2563, น. 85-108) ศึกษาตัวบทจากละครโทรทัศน์ เรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์ เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) ปัทมา ประสารทรัพย์ และสุนทรี โชติติติก (2563, น. 21-41) ศึกษาตัวบทจากการ์ตูนในเพลงของ เรื่อง การศึกษาเนื้อหาและกลวิธีการเสียดสีในการ์ตูนเพลง jod 8 riew จันทรวรรณ ตระกูลผิว (2563, น. 45-75) ศึกษาตัวบทจากการ์ตูนล้อเลียนการเมืองในเพลง เรื่อง การล้อเลียนในเพลงเพชบุรีกประเภทเสียดสีการเมือง

การศึกษาวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาเสียดสีที่เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการเสียดสีการเมืองผ่านตัวบทของความตลกขบขันในบทเพลงฉ่อย ตัวละคร และการ์ตูน แต่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีจากตัวบทที่ปรากฏใน “เพจคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” เป็นตัวบทหลากหลายรูปแบบที่มีกลวิธีการเสียดสีที่น่าสนใจ เพราะมีการนำเสนอเนื้อเพลงที่คนส่วนใหญ่รู้จัก ประกอบกับข้อความพาดหัวข่าวที่มีความสัมพันธ์กับภาพประกอบข่าว ซึ่งเป็นภาพข่าวที่ได้มี

การนำเสนอในสื่อต่าง ๆ มาก่อนหน้าแล้ว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและควา
น่าสนใจของการศึกษา กลวิธีการเสียดสีใน “เพงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” เพื่อทำความ
เข้าใจกลวิธีการเสียดสีที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเพลง พาดหัวข่าว และภาพประกอบข่าว
ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจสถานการณ์ทางการเมือง การบริหารประเทศ
ของผู้นำประเทศ นักการเมือง และรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอทัศนคติเชิงบวกหรือ
เชิงลบ การนำเสนอดังกล่าวมีที่มาจากสถานการณ์จริง ผ่านกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี
ที่สะท้อนความรู้สึคนึกคิดต่อสถานการณ์ความเป็นไปของบ้านเมืองที่แฝงด้วยอารมณ์ขัน
รวมทั้งทำให้เห็นชั้นเชิงภาษาของผู้โพสต์ที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ด้วยการนำเนื้อเพลง
บางท่อนจากบทเพลงที่มีชื่อเสียงมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์สำคัญ บุคคลสำคัญของ
ประเทศ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันและเข้าใจเรื่องราวที่นำเสนอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีใน “เพงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน”

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บข้อมูล สืบค้น และรวบรวมข้อมูล “เพงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน”
ที่โพสต์ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2559 - 30 ตุลาคม 2565 จำนวน 120 โพสต์ โดยใช้
วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะโพสต์ที่มียอดผู้กดถูกใจ 10,000 ครั้งขึ้นไป (ข้อมูล ณ
วันที่ 6 พฤศจิกายน 2565) โดยคัดลอกโพสต์ดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยเนื้อเพลง
ข้อความพาดหัวข่าว และภาพประกอบข่าว ไว้ประกอบการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็น
ของกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี
2. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี ซึ่ง
พิจารณาจากเนื้อเพลง ข้อความพาดหัวข่าว และภาพประกอบข่าวเป็นหลัก โดยนำมา
จำแนกกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีตามแนวทางการศึกษาของ อุมารณณ์ สังขมาน (2559,
น. 154) เรื่อง “กลวิธีทางภาษาในวัฒนธรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย”
ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ การใช้ถ้อยคำล้อเลียน
การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม และการใช้ถ้อยคำประชดประชัน และนำข้อมูลที่ได้จากการ
วิเคราะห์มานับสถิติ และคิดเป็นร้อยละตามจำนวนครั้งของโพสต์ที่ปรากฏกลวิธีการใช้
ภาษาเสียดสี ซึ่งบางโพสต์อาจมีมากกว่า 1 กลวิธี
3. เขียนรายงานผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาทวิวิธีการเสียดสีใน “เพงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” จำนวน 120 โปสต์ พบว่า มีกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการเสียดสี 5 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ การใช้ถ้อยคำล้อเลียน การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม และการใช้ถ้อยคำประชดประชัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ อุมาภรณ์ สังฆมาน (2559, น. 167) ให้ความหมายว่า เป็นกลวิธีการใช้ภาษาที่ผู้พูดมีเจตนาวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นด้วยการใช้ถ้อยคำที่บ่งชี้ความผิดพลาด ความบกพร่อง หรือจุดอ่อนของผู้อื่นโดยถ้อยคำนั้น ๆ มีรูปประโยคคำถามที่ไม่ได้ต้องการคำตอบใด ๆ พบว่า มีการนำเนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากแล้วเสียดสีด้วยกลวิธีการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ พบจำนวน 16 เพลง เช่น เพลงน้ำเต็มแก้ว เนื้อเพลง “ฉันยังต้องรออีกนานไหม ต้องรอเธออีกนานไหม” เพลงไม่มีใครขอร้อง เนื้อเพลง “ไม่เคยขอให้เธอมาเข้าใจไหม” เพลงครั้งหนึ่งไม่ถึงตาย เนื้อเพลง “ผ่านมาก็ครั้งที่เธอทำผิดสัญญา” เป็นกลวิธีเสียดสีคำพูดหรือพฤติกรรมของนักการเมือง ผู้นำประเทศ และรัฐบาล พบจำนวน 20 โปสต์ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 1 กตต. กำหนดวันเลือกตั้งใหม่
ที่มา : คาราโอเกะชั้นใต้ดิน (2562, ออนไลน์)

จากภาพข้างต้น เป็นการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ที่ปรากฏรูปภาษาเป็นประโยคคำถามว่า “ฉันต้องรอเธออีกนานไหม ต้องรอเธออีกนานไหม” เนื้อเพลงดังกล่าวมาจากท่อนหนึ่งของเพลง “น้ำเต็มแก้ว” ศิลปิน ดา เอ็นโดรฟิน ในอัลบั้ม

สัควา 49 เป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2558

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ที่ปรากฏในเพลง เป็นการตั้งคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ โดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนดวันเลือกตั้งใหม่ จากภาพข่าวข้างต้นเป็นถ้อยแถลงหรือการให้ข้อมูลของ นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2562 เกี่ยวกับสาเหตุของการเลื่อนการเลือกตั้ง สอดคล้องกับพาดหัวข่าวว่า “เลื่อนเลือกตั้ง วิษณุจ่อหารือ กกต. กำหนดวันใหม่ ไม่เกิน 9 พ.ค. 62” โดยนายวิชณุ เครืองาม ให้ข้อมูลสรุปได้ว่า ตามที่ได้มีข่าวว่า กกต. กำหนดวันเลือกตั้งใหม่ สืบเนื่องมาจากต้องมีการพิจารณา วัน เวลา ที่ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและงานราชประเพณีเป็นสำคัญ เนื่องด้วยกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ กำหนดให้สามารถจัดการเลือกตั้งได้ โดยต้องอาศัยบริบทอื่น ๆ ประกอบหลายประการ หนึ่งในนั้น คือ เรื่องของงานพระราชพิธีที่เป็นไปตามประเพณีบ้านเมือง สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ กกต. ควรทราบ เมื่อทราบแล้วจะพิจารณาเลื่อนกำหนดการเลือกตั้งหรือไม่นั้น ให้รอพิจารณาตามความเหมาะสม และต้องดำเนินการให้ทุกอย่างสอดคล้องกัน

ภาพจากเพลงจะเห็นได้ว่า เนื้อเพลงมีประโยคของคำถาม “ต้องรออีกนานไหม” แต่ก็ไม่ได้ต้องการคำตอบว่านานหรือไม่นาน แต่ต้องการบ่งชี้ถ้อยคำของ นายวิชณุ เครืองาม ที่จะหารือเรื่องกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ ดังนั้น เนื้อเพลง “น้ำเต็มแก้ว” ในท่อน “ฉันยังต้องรออีกนานไหม ต้องรอเธออีกนานไหม” จึงเสียดสีให้เห็นความบกพร่องของการกำหนดวันเลือกตั้ง กกต. ด้วยกลวิธีการถามเชิงวาทศิลป์โดยไม่ต้องการคำตอบใด ๆ

2. การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ อุมารมณ์ สังขมาน (2559, น. 169) ให้ความหมายว่า เป็นกลวิธีที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำที่มีเจตนาเสียดสีด้วยการบ่งชี้ความผิดพลาด ความบกพร่อง หรือจุดอ่อนของผู้อื่นโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ไม่ดีหรือคำที่ต้องห้ามหรือคำที่มีความหมายในเชิงลบ พบว่า มีการนำเนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมากกล่าวเสียดสีด้วยกลวิธีการใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ พบจำนวน 6 เพลง เช่น เพลงนังโง่ ๆ ริมทะเล เนื้อเพลง “นังโง่โง่ริมทะเล ตัวจะเซกไม่ต้องไปสนใคร” เพลงยาพิษ เนื้อเพลง “คำพูดที่ไม่เคยคิดที่จริงก็คือยาพิษ” เพลงอย่าทำอย่างนี้ไม่ว่ากับใคร...เข้าใจไหม เนื้อเพลง “อย่าทำอย่างนี้ไม่ว่ากับใครเข้าใจไหม” เป็นกลวิธีการเสียดสีการทำงานของผู้นำประเทศ พบจำนวน 6 โปสต์ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 2 นิ่งโง่ ๆ ริมทะเล
ที่มา : คาราโอเกะชั่นใต้ดิน (2564, ออนไลน์)

จากภาพข้างต้น เป็นการใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบที่ปรากฏรูปภาษาว่า “นั่งโง่โง่ ริมทะเล ตัวจะเซกไม่ต้องไปสนใคร” เนื้อเพลงดังกล่าวมาจากท่อนหนึ่งของเพลง “นั่งโง่ ๆ ริมทะเล” ของศิลปิน Mean feat. นนท์ ธนนท์ และ Jeep TK บทเพลงนี้ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2564

การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบที่ปรากฏในเพลง เป็นการใช้ถ้อยคำที่นำความผิดพลาดของผู้นำประเทศมาเปรียบกับสิ่งที่มีความหมายในเชิงลบ คือ คำว่า “โง่ ๆ” โดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2564 จากภาพข่าวข้างต้น พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ลงพื้นที่ क्रम.สัจจร ณ จังหวัดกระบี่ โดยนายกรัฐมนตรีเดินชมความงามของชายหาดนพรัตน์ธาราในอิริยาบถที่สบาย ๆ

ภาพจากเพลงจะเห็นได้ว่า เนื้อเพลงมีการใช้คำเชิงเปรียบโดยนำพฤติกรรมและผลงานของบุคคลในภาพ คือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มาเปรียบกับคำว่าโง่ ๆ ริมทะเล ดังนั้นเพลง “นั่งโง่ ๆ ริมทะเล” ในท่อน “นั่งโง่โง่ริมทะเล ตัวจะเซกไม่ต้องไปสนใคร” ความหมายที่ต้องการสื่อ คือ ผู้โพสต์แสดงทัศนคติเชิงลบ ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกับเนื้อเพลงข้างต้น จึงเป็นกลวิธีการเสียดสีเพื่อสร้างอารมณ์ขันด้วยการใช้คำเชิงเปรียบ

3. การใช้ถ้อยคำล้อเลียน อุมาภรณ์ สังขมาน (2559, น. 170) ให้ความหมายว่า เป็นกลวิธีการใช้ถ้อยคำภาษาที่กล่าวถึงข้อผิดพลาด ความบกพร่อง หรือจุดอ่อนจากพฤติกรรมของผู้อื่นมาล้อเลียน โดยกล่าวซ้ำในสิ่งที่ผู้อื่นกล่าวมาแล้ว พบว่ามีการนำเนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมากแล้วเสียดสีด้วยกลวิธีการใช้ถ้อยคำล้อเลียน พบจำนวน 46 เพลง เช่น เพลงคนละชั้น เนื้อเพลง “ก็เรานั้นมันคนละชั้น” เพลงลาออก เนื้อเพลง “อย่างนี้ต้องลาออก” เพลงเกรงใจ เนื้อเพลง “ไม่เอานะเกรงใจ ดีหรือเกรงใจ” เพลงวัดใจ เนื้อเพลง “ไม่ว่าจะสูงแค่ไหนก็ไปถึง”

เป็นกลวิธีการเสียดสีคำพูด และการทำงานของผู้นำประเทศ นักการเมือง และรัฐบาล พบจำนวน 50 โฟสต์ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 3 นายกรัฐมนตรีถือไม้ตียุง
ที่มา : คาราโอเกะชิ้นใต้ดิน (2559, ออนไลน์)

จากภาพข้างต้น เป็นการใช้อ้อยคำล้อเลียนที่ปรากฏรูปภาษาว่า “เข้ามาเข้ามาซื้อต เข้ามาซื้อตหน้อย” เนื้อเพลงดังกล่าวมาจากท่อนหนึ่งของเพลง “ซื้อต” ของศิลปิน ทาทา ยัง เป็นเพลงในยุค 90 ที่ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2544

การใช้อ้อยคำล้อเลียนที่ปรากฏในเพลง เป็นการใช้อ้อยคำที่กล่าวถึงข้อผิดพลาด ความบกพร่อง หรือจุดอ่อนของผู้นำประเทศ ด้วยการล้อเลียนพฤติกรรมโดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้พาคณะผู้บริหาร และศิลปินดารา เช่น ไบเตย อาร์สยาม เข้าพบพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมรณรงค์ “ราษฎร์รัฐร่วมใจต้านภัยยุ่งลาย” นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ให้ภาครัฐกำกับเรื่องกำจัดยุ่งลาย ซึ่งเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก โดยประเทศไทยต้องเป็นตัวอย่างและเป็นตัวเชื่อมการตลาดเรื่องดังกล่าวในระดับภูมิภาคอาเซียน มีการนำเรื่อง Health Care สู่อาเซียนโดยการประสานความร่วมมือกันในระดับของรัฐบาล ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้แนะนำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปทำวิจัยไม้ตียุงไฟฟ้า เพื่อไม่ให้แบคทีเรียหมดเร็ว และให้มีคุณภาพ แข็งแรงกว่าที่วางขายตามท้องตลาด

ภาพจากเพลงจะเห็นได้ว่า มีการนำเนื้อเพลงมาล้อเลียนพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีที่กำลังให้คำแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ว่าให้ทำวิจัยเกี่ยวกับไม้ตียุง

ซึ่งหากพิจารณาตามหลักคิดของการทำวิจัย ควรสร้างนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ และทันสมัยกว่านี้เพื่อกำจัดยุ่ง จึงมีการล้อเลียนพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรี ด้วยเนื้อเพลงว่า “เข้ามาเข้ามาซื้อต เข้ามาซื้อตหน่อย” เป็นการใช้อ้อยคำเสียดสีด้วยการล้อเลียนพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรี เป็นกลวิธีการเสียดสีเพื่อสร้างอารมณ์ขันด้วยการใช้อ้อยคำล้อเลียน

4. การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม อุมาภรณ์ สังขมาน (2559, น. 172) ให้ความหมายว่า เป็นกลวิธีที่ผู้พูดใช้อ้อยคำที่มีเจตนาวิพากษ์วิจารณ์ผู้ฟังด้วยการบ่งชี้ข้อผิดพลาด ความบกพร่อง หรือจุดอ่อนของผู้ฟังเป็นหลัก เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกไม่ดีกับถ้อยคำนั้น ๆ พบว่า มีการนำเนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมากแล้วเสียดสีด้วยกลวิธีการใช้อ้อยคำเหน็บแนม พบจำนวน 30 เพลง เช่น เพลงอ่าวเนื้อเพลง “อ่าวห้าย ไม่เหมือนที่คุยกันไว้นี่นา” เพลงปากดี เนื้อเพลง “ปากดีเหลือเกินนะเรา” เพลง 18 ฟน เนื้อเพลง “เกิดปัญหา ปัญงาก็มีแค่นี้” เพลงใจกลางความรู้สึกดี ๆ เนื้อเพลง “เธอคิดไปเองหรือเปล่าเคยมองรอบตัวหรือไม่” เป็นกลวิธีการเสียดสีคำพูดและการทำงานของผู้นำประเทศ นักการเมือง และรัฐบาล พบจำนวน 40 โปสต์ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 4 แนะสอนหลักคิดให้เด็ก

ที่มา : คาราโอเกะชั้นใต้ดิน (2565, ออนไลน์)

จากภาพข้างต้น เป็นการใช้อ้อยคำเหน็บแนมที่ปรากฏรูปภาษาว่า “มองตัวเองก่อนหยุดพูดและก็หันไปมองตัวเองก่อน” เนื้อเพลงดังกล่าวมาจากท่อนหนึ่งของเพลง “มองตัวเองก่อน” ของศิลปิน BLACKHAWK X TURK บทเพลงที่ได้รับความนิยมและได้รับความนิยมอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2561

การใช้ถ้อยคำเหน็บแนมที่ปรากฏในเพลง เป็นการใช้อ້อคำที่กล่าวโดยตรง เพื่อเหน็บแนมผู้นำประเทศเพื่อให้รู้สึกไม่ดีกับถ้อยคำนั้น ๆ โดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2565 ที่หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ “พาน้องกลับมาเรียน” เป็นโครงการส่งเสริมโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ช่วงหนึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการวางแผนชีวิต และการดำเนินชีวิตของเด็กว่า สิ่งสำคัญที่สุด ที่ตนเป็นกังวล คือ ต้องสอนให้เด็กมีความคิดที่ดีในหลาย ๆ เรื่อง ต้องเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์และนำมาคิดเพื่อเตรียมตัวไปสู่อนาคตว่าจะเรียนอะไร ต้องพูดกับเด็กให้เข้าใจว่ามันไม่ได้ง่ายนักกับการที่จะโตขึ้นมาไม่อย่างนั้นก็จะคิดง่าย และมีปัญหา จึงไม่อยากให้ทุกคนเรียนแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์ เรียนมาแล้วยังไม่ทันจบก็สร้างหนี้สิน ทำให้ทุกอย่างพัฒนาไม่ได้ ขอให้เปรียบเทียบกับต่างประเทศว่าเขาพัฒนา มาอย่างไร ขอให้เร่งสร้างความคิดสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เขา ไม่มีอะไรที่ได้มาง่าย ๆ ในโลกของการแข่งขันและทำอย่างไรจะไม่เป็นภาระของครอบครัวนั้นคือเป้าหมายของการเรียน ทั้งนี้ ถ้าลูกรักพ่อแม่ขอให้ช่วยกันเรียนหนังสือช่วยกันอยู่ในระเบียบในระบบ มีวินัย ไม่สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่ ไม่ให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของครอบครัว ทั้งนี้จาก ภาพประกอบข่าวยังมีข้อความพาดหัวข่าวที่ช่วยให้ตีความสารได้ชัดเจนขึ้น เป็นพาดหัวข่าวที่มีความย้อนแย้งกัน คือ “แนะสอนหลักคิดให้เด็ก” และ “หนี้ประเทศทะเล 9 ล้านล้าน”

ภาพจากเพลงเป็นการนำภาพมาเชื่อมโยงกันระหว่างพาดหัวข่าว 2 ข่าว จะเห็นได้ว่า เนื้อเพลงมีการเหน็บแนมนายกรัฐมนตรีตั้งข้อความว่า “แนะสอนหลักคิดให้เด็ก” และนำเนื้อเพลงว่า “มองตัวเองก่อนหยุดพูดและก็หันไปมองตัวเองก่อน” เป็นการเหน็บแนมในสิ่งที่ท่านแนะนำคนอื่น แต่การบริหารประเทศของท่านนั้นทำให้หนี้สินของประเทศโดยรวมกลับมีจำนวนมหาศาลกว่า 9 ล้านล้านบาท

5. การใช้ถ้อยคำประชดประชัน จันทิมา อังคพณิชกิจ (2562, น. 210) ให้ความหมายว่า เป็นกลวิธีการใช้ภาษาประเภทหนึ่งที่ต้องการนำเสนอข้อมูล โดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งให้มีความหมายไปอีกทางหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ถึง ข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด หรือจุดอ่อนของผู้อื่น โดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งให้มีความหมายไป อีกทางหนึ่งหรือสื่อความหมายในทางตรงข้ามที่ไม่เป็นไปตามรูปภาษา พบว่า มีการนำ เนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยุ้จักอย่างแพร่หลายมากกล่าวเสียดสีด้วยกลวิธี การใช้ถ้อยคำประชดประชัน พบจำนวน 11 เพลง เช่น เพลงขอบใจจริงจริง เนื้อเพลง “ขอบใจจริงจริง” เพลงเจ็บน้อยที่สุด เนื้อเพลง “แต่เนี้ยก็นานมาแล้ว” เพลง

อย่าทำให้ฟ้าผิดหวัง เนื้อเพลง “อยู่กันอย่างนี้นานนานนะเธอ” เป็นกลวิธีการเสียดสี คำพูด และการทำงานของผู้นำประเทศ นักการเมือง และรัฐบาล พบจำนวน 13 โปสต์ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 5 ผมสวดมนต์ทุกวัน

ที่มา : คาราโอเกะชั้นใต้ดิน (2562, ออนไลน์)

จากภาพข้างต้น เป็นการใช้อ้อยคำประชดประชันที่ปรากฏรูปภาษาว่า “ขบใจจริงจริง” เนื้อเพลงดังกล่าวมาจากท่อนหนึ่งของเพลง “ขบใจจริง ๆ” ของ ศิลปิน เบิร์ต ธงไชย บทเพลงที่ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2531

การใช้อ้อยคำประชดประชันที่ปรากฏในเพลง สื่อถึงบุคคลที่ปรากฏในภาพ คือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี โดยกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 ที่ท่านเป็นประธานงาน “มหกรรมการแสดงผลการดำเนินงาน โครงการตามแนวทางประชารัฐของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” มีตัวแทนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากทุกจังหวัดทั่วประเทศกว่า 18,000 คน เข้าร่วมงาน ช่วงหนึ่งของการกล่าวบนเวที นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า “ดินแดนนี้เป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์ คิดง่าย ๆ ให้รู้สึกดี รู้สึกภูมิใจในความเป็นชาติ แม้กระทั่งพายุปาบึก มีความเสียหายน้อยอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เพราะเขาค่อยสลายไปเอง ผมสวดมนต์ทุกวัน ขอพระสยามเทวาธิราช ไม่เช่นนั้นจะทวีความรุนแรงขึ้น ทุกประเทศที่โดนเดี้ยงหมดก็แปลกดีที่ของเราค่อย ๆ ม้วนหาง แต่ก็ยังมีคนเดือดร้อนเสียชีวิต ไม่ใช่เรื่องที่เราจะปล่อยปละละเลยก็ทำเต็มที่ สิ่งเหล่านี้เป็นพลังเดินหน้าประเทศไปข้างหน้า ผมทำคนเดียวไม่ได้”

ภาพจากเพลงจะเห็นได้ว่า เนื้อเพลงที่นำมาประกอบในเหตุการณ์นี้มีการประชดประชันนายกรัฐมนตรีที่มีข้อความว่า “ผมสวดมนต์ทุกวัน” และเพลงได้นำเนื้อเพลงว่า “ชอบใจจริงจริง” มากล่าวประชดประชัน จากเหตุการณ์ที่ท่านบอกประชาชนว่าท่านสวดมนต์ขับไล่พายุปาบึก โดยใช้ความคิดเห็นและวิธีการส่วนตัวของท่าน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นความเชื่อส่วนบุคคลไม่มีเหตุผลหรือน้ำหนักเพียงพอที่จะหยุดพายุปาบึกได้ เพลงนี้จึงเสียดสีพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีด้วยการประชดประชันว่า “ชอบใจจริงจริง” เป็นข้อความที่ตรงข้ามกับเจตนาที่ต้องการสื่อความหมายว่า ผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการสวดมนต์ตามความเชื่อส่วนตัวของท่าน เพราะท่านเชื่อว่าการสวดมนต์จะช่วยเยียวยาจิตใจของผู้ประสบภัยได้ ซึ่งในความเป็นจริงไม่สามารถแก้ปัญหาได้

บทสรุป

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการเสียดสี ใน “เพลงคาราโอเกะซันไต้ดิน” จำนวน 120 โปสต์ พบกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี 5 กลวิธี เป็นกลวิธีเสียดสีผ่านบทเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยู่อักอย่างแพร่หลายทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน 95 เพลง ด้วยการนำเนื้อเพลงบางท่อน โดยเฉพาะท่อนฮุคซึ่งเป็นท่อนหลักที่คนทั่วไปชอบร้องได้ มานำเสนอประกอบกับพาดหัวข่าวและภาพประกอบข่าว เป็นการใช้ตัวบทหลากหลายแบบที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ตัวบทเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการสื่อสารในเชิงเสียดสีการทำงานของนักรการเมือง ผู้นำประเทศ และรัฐบาล โดยมีกลวิธีที่ใช้ภาษาเสียดสีที่พบตามลำดับ คือ 1) การใช้ถ้อยคำล้อเลียน พบเพลงที่นำมาใช้ จำนวน 46 เพลง ปรากฏในโปสต์ จำนวน 50 โปสต์ คิดเป็นร้อยละ 41.67 2) การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม พบเพลงที่นำมาใช้ จำนวน 30 เพลง ปรากฏในโปสต์ จำนวน 40 โปสต์ คิดเป็นร้อยละ 33.33 3) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ พบเพลงที่นำมาใช้ จำนวน 16 เพลง ปรากฏในโปสต์ จำนวน 20 โปสต์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 4) การใช้ถ้อยคำประชดประชัน พบเพลงที่นำมาใช้ จำนวน 11 เพลง ปรากฏในโปสต์ จำนวน 13 โปสต์ คิดเป็นร้อยละ 10.83 และ 5) การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ พบเพลงที่นำมาใช้ จำนวน 6 เพลง ปรากฏในโปสต์ จำนวน 6 โปสต์ คิดเป็นร้อยละ 5.00

อภิปรายผล

จากการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีใน “เพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

การศึกษาคั้งนี้ พบว่า กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีใน “เพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” ใช้ตัวบทหลากหลายรูปแบบที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ได้แก่ บทเพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายทั้งในอดีตและปัจจุบัน ข้อความพาดหัวข่าวและภาพประกอบข่าวที่มีการเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ มาแล้ว ตัวบทเหล่านี้มีผลต่อการวิเคราะห์และตีความสาร เพื่อทำความเข้าใจความเป็นไปในสังคมหรือแวดวงการเมืองผ่านตัวบทหลากหลายรูปแบบในบริบทต่าง ๆ โดยมีเจตนาเพื่อเสียดสีการทำงานของนักการเมือง ผู้นำประเทศ และรัฐบาล ในเชิงของการนำข้อบกพร่องข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนที่เกิดขึ้นจากการบริหารประเทศมานำเสนอ โดยใช้กลวิธีทางภาษาในการเสียดสี 5 กลวิธี

ผลการศึกษาในส่วนของกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีพบมากที่สุด คือ การใช้ถ้อยคำล้อเลียน รองลงมา คือ การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม โดยมีการนำท่อนหนึ่งของเนื้อเพลงที่ได้รับความนิยมและรู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในอดีตและปัจจุบันมานำเสนอประกอบภาพ เป็นกลวิธีเสียดสีการทำงานของนักการเมือง ผู้นำประเทศ รัฐบาล รวมถึงไปถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล เมื่อนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยของคนอื่น เช่น งานวิจัยของ อุมารณณ์ สังขมาน (2559, บทคัดย่อ) เรื่อง “กลวิธีทางภาษาในวัฒนธรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย” พบว่า มีการใช้กลวิธีเสียดสีลักษณะเดียวกัน คือ การใช้ถ้อยคำเชิงคำถามวาทศิลป์ การใช้ถ้อยคำเชิงเปรียบเทียบ การใช้ถ้อยคำล้อเลียน การใช้ถ้อยคำเหน็บแนม การใช้ถ้อยคำประชดประชัน และแตกต่างกัน 1 กลวิธี คือ การใช้ถ้อยคำกระทบ ซึ่งไม่พบในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยของ อุมารณณ์ สังขมาน เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเพลงฉ่อยในการแสดงจำอวดหน้าม่านรายการคุณพระช่วย ที่จำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อโต้ตอบกัน ในขณะที่การศึกษาคั้งนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลของเพลงเพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นกลวิธีเสียดสีที่พบจำนวนกลวิธีมากกว่า และผลการศึกษาแตกต่างกับงานวิจัยเรื่องนี้ เช่น นัฐริกา คงเมือง และนนทชา คัยนันท์ (2563, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere)” พบกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี 8 กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2) การใช้ความหมายแฝง 3) การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย 4) การใช้ความเปรียบ 5) การใช้คำเรียกบุคคล 6) การใช้รูปประโยคเงื่อนไข

7) การยกคํากล่าวของบุคคล และ 8) การใช้คำซ้ำ โดยมีกลวิธีที่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องนี้เพียงกลวิธีเดียว คือ การใช้ความเปรียบ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบที่ใช้ทัศนคติของตนเองในการมองบุคคล เหตุการณ์ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ความเหมือนและความต่างจากการศึกษาวิจัยเรื่องอื่น ๆ นั้น เป็นเพราะการศึกษาครั้งนี้มีเจตนาใช้เนื้อเพลงท่อนฮุคซึ่งมีเนื้อร้องที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายเป็นเครื่องมือในการสื่อสารประกอบกับข้อความพาดหัวข่าวและภาพประกอบข่าว

ผู้วิจัยสังเกตว่า “เพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดิน” เป็นเพลงที่นำเสนอเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเพลง คือ “คาราโอเกะใต้ดิน” เพราะมีการนำเสนอเนื้อเพลงและเรื่องราวทางการเมืองที่ไม่สามารถนำเสนอในพื้นที่สาธารณะแบบตรงไปตรงมาได้ การนำเสนอของเพลงดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางสะท้อนความรู้สึกและความคิดของคนในสังคม เป็นการเสียดสีการทำงาน รวมไปถึงพฤติกรรมของนักการเมือง ผู้นำประเทศ และรัฐบาล ถือเป็นกลวิธีทางภาษารูปแบบหนึ่งที่สะท้อนเจตนาและทัศนคติในฐานะประชาชนผ่านการนำเสนอในเพลงคาราโอเกะชั้นใต้ดินที่สร้างการรับรู้ของผู้คนต่อความเป็นไปในแวดวงการเมืองโดยการใช้กลวิธีการเสียดสีด้วยวัจนกรรมอ้อมที่นอกจากสะท้อนถึงเรื่องราวทางการเมืองแล้วยังทำให้เรื่องราวที่ดูรุนแรงสามารถลดความรุนแรงจนกลายเป็นเรื่องขำขัน

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาเรื่องนี้นำไปใช้ประโยชน์ในการทำความเข้าใจกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีที่นำเสนอความเป็นไปในสังคม โดยเฉพาะแวดวงการเมือง การบริหารประเทศ ของผู้นำประเทศ รัฐบาล โดยใช้ตัวบทหลากหลายรูปแบบ (Multimodal Discourse) ทั้งเนื้อเพลง พาดหัวข่าว และภาพประกอบข่าว ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ซึ่งต่างมีผลต่อการสื่อสารความหมายทั้งสิ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีในประเด็นอื่น ๆ และในสื่ออื่น ๆ เช่น รายการข่าวที่นำเสนอทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ วรรณกรรมการเมือง เพื่อให้เห็นความเหมือนและความต่างของกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์และเปรียบเทียบเชิงลึกต่อไป

บรรณานุกรม

- คาราโอเกะชั้นใต้ดิน. (2557). สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke>
- _____. (2559, 21 ตุลาคม). *เข้ามาเข้ามา เข้ามาซื้อต๋นน้อย*. [Facebook]. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke/photos/a.233555506838274/536232049903950>
- _____. (2562, 3 มกราคม). *กตต. กำหนดวันเลือกตั้งใหม่*. [Facebook]. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke/photos/a.233555506838274/948893631971121/>
- _____. (2562, 10 มกราคม). *ผมสวดมนต์ทุกวัน*. [Facebook]. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke/photos/a.233555506838274/953120981548386/>
- _____. (2564, 15 พฤศจิกายน). *ยื่นโงโงริมทะเล*. [Facebook]. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke/photos/a.233555506838274/1756917307835412/>
- _____. (2565, 17 มกราคม). *แนะนำหลักให้เด็กคิด*. [Facebook]. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.facebook.com/basementkaraoke/photos/1800413586819117>
- จันทร์วรรณ ตระกูลผิว. (2563). การล้อเลียนในเพจเฟซบุ๊กประเภทเสียดสีการเมือง. *วารสาร CRRU Journal of Communication Chiangrai Rajabhat Universit*, 3(1), 45-75. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CRRUJC/article/view/241530/164778>
- จันทิมา อังคพนิชกิจ. (2562). *การวิเคราะห์ข้อความ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัฐริกา คงเมือง, และนนทชา คัยนันท์. (2563). กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์ เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere). *วิจิตรวรรณสาร*, 4(2), 85-108. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/wiwitwannasan/article/view/238006/165584>

- ปัทมา ประสารทรัพย์, และสุนทรี โชติดีติก. (2563). การศึกษาเนื้อหาและกลวิธีการเสียดสี ในการ์ตูนเพจ jod 8 riew. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(2), 21-41. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/husoarujournal/article/view/256713/170927>
- พัทธนันท์ เต็ดแก้ว. (2559). ภาษาและรูปแบบการสื่อสารของแฟนเพจ “ทูนหัวของป่าว”. *วารสารบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 11(2), 147-159. สืบค้น 9 ธันวาคม 2565, จาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php>
- อุมาภรณ์ สังขมาน. (2559). กลวิธีทางภาษาในวีจันกรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 23(1), 154-178. สืบค้น 17 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/abc/article/view/57890/47913>
- Dixon, S. (2023). Number of monthly active facebook users worldwidw as of 4th quarter 2022. สืบค้น 14 มีนาคม 2566, จาก <https://www.statista.com/statistics/264810/number-of-monthly>